

VECKOBLADET

Nr 37 webbform

081212

Röda Kapellet spelar filmmusik

Du glömmer väl inte konserten den 12 december? [Affisch](#)

Annorlunda Luciafirande

Alla vet ju hur traditionella (v)i är eller hur? Så därför tänkte (v)i göra något kul utspel kring detta! Det är Lucia på lördag och ett utmärkt tillfälle att nå dem som är ute på stan och handlar eller fingår.

V-styrelsen har tagit initiativ till ett annorlunda Luciafirande och kommer att bjuda lundaborna på pepparkakor på torget, diskutera politik, samla tankar och idéer om förbättringar från medborgarna och helt enkelt visa vår sociala sida. Lite ”knacka-dörr” men på torget.

(V)i vill ju så klart ha ert sällskap att göra ett vänsterlussetåg, annars står två vänsterpartister i totemössor helt ensamma och det vore ett minimalt tåg!

Vi ses på lördag **13 december kl 11-13 på Stortorget!!**

Styrelsen genom nissarna

Lars och Marta

Kommentar till Gunnar S om modersmålsdebatten

Miljöpartiet och den tredje vägen

Det finns alltid en tredje väg. Allt är inte svart eller vitt, blått eller rött.

Jag har tidigt denna mandatperiod sagt att vi ska möta borgarnas förslag med kunskap.

Därför måste man alltid tänka innan man reagerar. Det gäller även frågan om modersmålsundervisningen. Att miljöpartiet inte hördes i debatten i fullmäktige beror delvis på att vi just nu lyssnar och värderar argumenten från övriga partier. Vi delar vänsterpartiernas kritik mot förändringen och tror att den tidigare modellen var bättre. Det fanns dock brister även då. Ansvariga rektorer i grundskolor och förskolor hade alltför litet inflytande över verksamheten som var dåligt integrerad i skolorna.

Modersmålsundervisningen levde ett eget liv med bristande insyn och påverkan.

Miljöpartiet anser att oavsett hur resurserna och organisationen ser ut så måste samverkan och dialog med den ordinarie verksamheten i skola och förskola utvecklas.

Först då kan vi medvetet arbeta med flerspråkigheten som en del i kunskapsutvecklingen.
Anders Ebbesson, Miljöpartiet

Efter 30 november

Sydsvenskans Eskil Fagerström summerade i en krönika förra veckan erfarenheterna från nazisternas återupptagna 30 november-aktivitet. Fagerströms slutsats är att nästa år ”... måste hela, totala, samtliga, kompletta vettiga demokratiska Lund vara på benen och visa vad vi anser om brunhögerens åsikter”. Det är lätt att hålla med och jag förutsätter att mitt eget och andra partier kommer att ta sådana initiativ eller understödja den typen av arrangemang när det drar ihop sig igen om ett år. Men kommer det att stoppa nazisterna eller de kravallliknande situationer deras framträdande i Lund ger upphov till?

Svaret är tyvärr nej. Om så halva Lund samlas till en fredlig demonstration kommer närvaron av nazister i en annan del av staden att skapa exakt samma situation som 2008, eller något av åren 1985–1992. Men vad var det då som gjorde att det hela upphörde 1992? När Lars Hultén och hans gäng som vanligt skulle gå från samlingsplatsen i Lundagård till Katedralskolan hade hundratals lundabor satt sig på Stora Södergatan, varefter polisen helt sonika bussade ut nazisterna från centrum. Polismästare Holger Radner konstaterade året därefter att säkerheten inte kan upprätthållas om nazister demonstrerar i centrum, och flyttade deras möte till en undanskymd fotbollsplan. Efter några år på ödsliga novembermörka idrottsplatser tröttnade de och lade ner verksamheten.

Jag menar att detta fortsatt är ett rimligt sätt att få slut på eländet. Eskil Fagerström, som refererade min åsikt i nämnda krönika, tillstår att han också känner så i hjärtat, men att rätten att demonstrera är svår att ta ifrån någon grupp. Men Holger Radner tog inte demonstrationsrätten från någon grupp, utan garanterade den, genom att förlägga den till en plats där den kunde utövas utan störande av allmän ordning. Polisen bussade ju ut 150 av antinazisterna till Flädie mitt under händelserna förra söndagen. Det är precis lika lagligt att busa ut 50 nazister till Harlösa.

Mats Olsson, vänsterpartiet

Fotnot: Jag har absolut inget emot Harlösa. Dess invånare har inte gjort något för att förtjäna detta. Om det nu tar några år innan nazisterna ledsnar får väl polisen låta spektaklet alternera mellan småorterna i grannskapet. Vilken som helst duger, bara den har en fotbollsplan.

Walk over?

Då kvalificerade då Lund sej alltså till finalen i grenen europeiskt kulturhuvudskap.

– Nu gäller det att entusiasmera lundaborna, säger de ansvariga.

Tyvärr, mission impossible. Det finns inte en chans att lyckas. Den traditionella skepsis som lär utmärka det akademiska Lund förenas med en småfolklig avadå-tradition. Hur starkt vi än skulle önska något annat måste vi inse att det stora flertalet Lundabor inte vill ha någon kulturhuvudstad. Själv är jag inte främmande för att upplysta politiker kör över oupplysta majoriteter, men detta är inte en fråga av den digniteten.

Att jag själv är positiv till projektet spelar ingen roll. Att proppa i folk en kultur som de inte vill ha är inget roligt. Jag har alltför tydliga minnen av tusenårsfirandet 1990.

Jag har svårt att tänka med en bättre chans för Sverigedemokraterna än att stå som ensamman skeptiker mot ett arrangemang som det politiska etablissemanget (utom Lars Bergwall (c)) mer eller mindre stöder. Det skulle peka på allsköns nyttigheter som projektet berövar invånarna.

Till Gävles utslagning lär enligt juryn ha bidragit att det lokala stödet var tveksamt. Ja, en namninsamling mot kandidaturen samlade över fyra tusen underskrifter. Juryn skulle rimligen väga in motsvarande faktor i Lunds fall.

Så hellre än att slippa nesan med en förlorad final, eller den ännu större nesan med en kulturhuvudstad som måste köras ner i halsen på en motsträvig befolkning: låt oss ge walk over, låt oss lämna utmärkelsen till Umeå. Även om de kör med falska kort. Det är tretti mil de fjäll och samer som de räknar in i sin kulturella profil.

Gr

Enighet från höger till vänster

Det är Plan A* som gäller för bilindustrin!

I dessa Kriskapitalismens tider åkallas nu staten. Arbetsgivarföreningar, borgerliga ekonomer, affärstidningarnas ledarskribenter, den blå regeringsalliansen, socialdemokrater och vänsterpartister rekommenderar statliga interventioner i ekonomin. Inte minst ställs krav på statliga ingripanden till förmån för den utlandsägda bilindustrin i Sverige. (Det är sant, regeringen säger fortfarande att man inte ska ingripa i bilindustrin, men det anses bara vara en tidsfråga innan man gör det). Exakt på vilket sätt staten ska ingripa varierar med politisk ståndpunkt. Lånegarantier och forskning säger de mera marknadsvänliga, statligt ägande menar förstås vänsterpartiet och traditionella socialdemokrater.

Bilindustrin en framtidsbransch?

Förutom krav på statligt ingripande tycks alla – höger som vänster – vara ense om att det är Plan A som gäller för bilindustrin. Dvs staten ska gå in och se till att biltillverkningen rullar (!) på i gamla invanda hjulspår (om uttrycket tillåts i sammanhanget). Lite mindre fossilbränsle här, och lite mera förnybart bränsle där, men bilproduktionen ska fortsätta. Vänsterpartiledaren tycker till och med att bilindustrin skulle kunna vara en framtidsbransch för Sverige! (Jodå, så säger han, se vänsterpartiets hemsida).

Bilindustrin är givetvis ingen framtidsbransch. Det visar ju, kan man tycka, den dramatiska och som skett i nybilsförsäljningen. Men säkert kommer bilförsäljningen tillfälligt åter att öka när konjunkturen vänder. Att bilindustrin inte – på lite sikt – har någon ljus framtid beror i stället på dess negativa klimat- och miljöpåverkan och att olja inom kort kommer att bli en bristvara med kraftigt stigande priser som följd. (Kapitalismens egen logik rycker dessutom undan grunden för en jämförelsevis småskalig bilproduktion som den i Sverige: direktören för en stor europeisk bilkoncern spår att det enbart finns sex bilproducenter i världen år 2010.)

Bilsamhället

Kort och gott: det rika Väst måste kraftigt minska sitt bilinnehav och sin bilkörning och utvecklingsländerna måste fås att slå in på andra vägar än att göra om de misstag som har gjorts i Väst. De flesta ekosystem kommer att kollapsa om inte utvecklingen av bilismen i världen hejdas och pressas tillbaka. Bilsamhället måste växlas över till det ekologiskt hållbara samhället.

Jag håller med dem som vill se statliga ingripanden i bilindustrin i Sverige. Men jag är anhängare av statliga ingripanden i syfte att avveckla bilproduktionen. Volvo och Saab skulle kunna bli en del i förverkligandet av Plan B, dvs en plan för att rädda jorden. Från

biltillverkning till produktion i överlevnadens och miljöanpassningens tjänst.

Statligt engagemang under begränsad tid

Staten, tillsammans med andra hugade intressenter, borde överta Fords och GM:s anläggningar och personal i Sverige och driva företagen vidare under begränsad tid, kanske tre år. Syftet med denna statliga intervention skulle vara att ställa om produktion från bilar till förnödenheter som fordras för en ekologiskt och miljöanpassad omställning på global nivå. Personalen erbjuds vidareutbildning för att kunna producera allt från bränslesåla köksspisar till tredje världen, över solceller, solpaneler, spårvagnar till vindkraftverk. Samtidigt ställer staten upp med förmånliga lån och/eller kreditgaranter för personal som är beredda att starta företag inom miljöteknik och miljöanpassad produktion.

Orealistiskt?

Men vad ska hända efter de tre åren? Förhoppningsvis har många anställda gått samman och startat egna företag under olika former: kooperativ, aktiebolag, enskild firma.

Förhoppningsvis har redan existerande företag sugit upp den inom produktion av miljö- och klimatvänliga produkter synnerligen välutbildade personalen. Eller kanske måste staten fortsätta sitt engagemang på en lågintensiv nivå efter de gångna tre åren.

Är en omställning enligt Plan B orrealistisk, för dyr och riskfylld? Ja, kanske. Ingenting är dock mera orrealistiskt, dyrt och riskfyllt än att driva Plan A vidare. Vilket det sedan gäller bilindustrin i Sverige eller vårt sätt att hantera jordklotet i sin helhet.

Ulf Nymark

* Plan A och Plan B syftar på temat i Lester R Browns bok Plan B 3.0 – Uppdrag: Rädda Jorden!. Plan A är enligt Brown att fortsätta leva som vi gör idag, ”business as usual”, och förstöra de ekosystem som mänskligheten är beroende av. Plan B är att ändra inriktning, att rädda vår jord genom en genomgripande förändring i hållbar riktning. Plan B innebär bland annat att fattigdomen utplånas och att jordens ekosystem återställs och att utsläppen av växthusgaser minskas dramatiskt. Läs boken!

V från teori till praktik

Karin Svensson Smith har redan välkomnat vänsterpartiets steg in i oppositionssamarbetet med mp och s. Och jag får väl göra detsamma.

En av de saker vi hoppades på efter rekordvalet 1998 var regeringssamarbete. Under 90-talet framträdde ett antal konstruktiva politiska praktiker ur vänsterpartiet, vann brett förtroende genom kunskap och engagemang och bidrog till återupprättandet av svensk ekonomi och välfärd efter 90-talskraschen.

Men i det fördolda konspirerade unga låtsasleninister med åldriga apk-kommunister om ett antidemokratiskt maktövertagande i den svaga partiorganisationen. Övertagandet genomfördes i princip under den tragikomiska kommunistkongressen i Växjö.

Sedan avlägsnades ett antal dugliga politiker under mer eller mindre skymfliga former samtidigt som den interna debatten ströps, i Lund bland annat genom nedläggandet av Veckobladet. Antalet medlemmar i vänsterpartiet och ung vänster minskade. Rösterna på partiet halverades i valen 2002 och 2006.

Somliga av nykomlingarna hamnade i partistyrelse och riksdag. Några av dem finns kvar. Flertalet av ungvänsterexhibitionisterna tröttnade och sökte sig åt andra håll.

Men ett antal kommunalpolitiker fortsatte pliktstroget det praktiska politiska arbetet på

basplanet. De utgör partiets levande kärna.

Under hösten 2008 har trenden vänt. Turerna i försöken att bilda en oppositionsallians har gynnat vänsterpartiet. Inom partiet skiftar tyngdpunkten till fördel för dem som i riksdag och kanske också partistyrelse företräder en öppnare, mer samarbetsinriktad och pragmatisk politik. Belöningen kommer (kanske) i form av ökat förtroende i opinionsmätningarna.

Många partimedlemmar måste välkomna språnget från ideologisk teori till praktisk politisk handling. Nu uppstår möjligheten att inte bara ta del av nya perspektiv från miljöpartister och socialdemokrater utan också att samtidigt påverka dem med egna värderingar och erfarenheter.

Samtidigt finns många skäl att vara vaksam mot framväxten av en blockpolitik som lätt kan stelna och bli allt annat än demokratisk.

Ett rödgrönt parti som demokratisk vänster i Lund har all anledning att fortsätta som en utmaning och ett korrektiv mot ekonomism och manipulationer i samförståndspolitikens slutna rum.

Vi utmanar genom kampanjer riktade direkt till medborgarna i Lunds bostadsområden och genom att medvetet kombinera miljöaktioner med aktioner för social rättvisa. Vi blir bara glada om till exempel vänsterpartiet tar upp tävlan.

Gunnar Stensson

Lundabor för klimaträttvisa

Ca 200 personer i alla åldrar demonstrerade i Lund förliden lördag under parollerna "Klimaträttvisa nu! Krafttag i Poznan!" och "Klimatsolidaritet – en grund för världsfred!" Det var en bred samling organisationer som stod som arrangörer: Naturskyddsföreningen, Ordfront, Röda Korset, Svenska Kyrkan, FN-föreningen m fl.

Demonstrationen genomfördes under lugna och trivsamma former, men många vädrade missnöje med att demonstrationsledningen tillät fossildrivna fordon att köra in i och tränga ihop tåget. "Varför släpper vi fram bilarna?", var en tämligen spridd undran.

En yngre demonstrationsdeltagare uttryckte sitt missnöje med att det inte var några politiker med i tåget. Nu visade det sig att det fanns en hel del sådana, i huvudsak från dv och mp. Politiker från vänsterpartiet och socialdemokraterna var det ganska sparsamt med (för att uttrycka det försiktigt). Och de borgerliga politikerna lyste med sin frånvaro.

Bilden får illustrera de många yngre deltagarnas rättmätiga krav på handling nu.

Ulf Nymark

Medborgartåg mot nazismen 29:e november 2009!

Hur ska nazisternas försök att använda Lunds gator och parker som arena bemötas? Hur ska deras försök att "erövra" Monumentet och omvandla det till en mötesplats för rasister hanteras? Jag är övertygad om att den framväxande nazismen, rasismen och främlingsfientligheten inte kan tigas ihjäl. De demokratiska krafterna får inte hålla sig passiva.

Men alla "motdemonstrationer" som genomförs samtidigt eller i omedelbar anslutning till den manifestation man vill demonstrera emot kommer självklart att locka till sig kopplet av stenkastande och fönsterkrossande "vänster"-huliganer. Uppmärksamheten kommer ofelbart att riktas mot våldet och oroligheterna. Motdemonstrationens syfte hamnar därmed i skymundan och nazisterna får den publicitet som de så hett eftertraktar och som givetvis är själva syftet med deras aktion.

Kampen mot nazismen är en angelägenhet för alla demokratiska krafter. Det är dags att återknyta till 1926 och 1945 års medborgartåg. Alla som värnar om demokratin – politiska partier, fackföreningar, invandrarföreningar, människorättsorganisationer, fredsorganisationer, kyrkor, idrottsrörelsen, studentorganisationer, ja, alla lundabor och organisationer som vill stå upp till försvar för demokratin – borde inför en eventuell nazistmarsch nästa år samlas till ett medborgartåg den 29 november för att visa sin avsky mot nazism, rasism och främlingsfientlighet. (Jodå, den 29:e är korrekt datum. Detta för att minimera risken för våldsamma konfrontationer mellan huligangrupper av olika kulörer).

Ett brett förankrad medborgartåg till Monumentet sänder nazisterna och omvärlden ett budskap som inte kan missförstås: Detta monument tillhör fredens och försoningens krafter, nazister är inte välkomna i Lund, vi lundabor står upp för fred, icke-våld, demokrati och alla människors lika värde. Är det inte säkrast att börja planeringen för den 29 november 2009 redan nu?

Ulf Nymark, ordförande i Demokratisk Vänster

PS. För säkerhets skull har Demokratisk vänster, som framgår av dagspressen, lämnat in en ansökan om demonstrationstillstånd den 29:e november. Det är en ren försiktighetsåtgärd. Vi har givetvis inte för avsikt att göra en "egen" demonstration, dvs enbart med DV som inbjudare, vilket förhoppningsvis framgår av ovanstående text. DS

Enade vi stå...

Utrymmet för en nya kommunalpolitisk partibildningar till vänster, någonstans mellan s, v och mp, är i Lund väldigt trångt. Det beror på att de tre partierna ligger nära varandra i en rad frågor. Det gäller stora delar av skolpolitiken, liksom vård och omsorg och kulturpolitik. I miljöfrågor och stadsbyggnadsfrågor har v och mp förvisso skiljt ut sig gentemot alla övriga partier, men s har helt klart närmat sig dessa partiers ståndpunkter i en rad frågor, samtidigt som v, och delvis också mp, blivit mer pragmatiska, blivit mer inriktade på att påverka miljöpolitikens innehåll än att vifta med plakat. I budgetfrågor finns vissa skillnader, där vänsterpartiet brukar ha en tendens att snabbare vilja anpassa kommunalskatten till verksamheten än tvärtom, men redan nu i 2008 års budgetdebatt krävde också s och mp en skattehöjning.

Vad återstår då för ett nytt parti, som dv, att göra? Egentligen ingenting, vilket så tydligt märks i deras praktik. Allt som dv gjort eller sagt under de två år partiet varit aktivt i kommunalpolitiken har varit instämmanden i ståndpunkter som de tre andra partierna redan tagit. Det finns ingen fråga som dv har lyft som man inte skulle kunnat lyfta i minst ett, och oftast i vilket som helst av de tre partierna. Som jag tidigare skrev uppstår det stora problemet

när dv ska försöka berätta varför de finns. I flygblad och tidningsuttalanden måste de då ägna sig åt att på tvivelaktiga grunder misstänkliggöra de tre andra partierna. Ibland tar det sig komiska uttryck, som anklagelser för "marxism", men värre när man t.ex. försöker positionera ut miljöpartiet ur det lokala rödgröna regeringsalternativet.

En förvisso sliten men ändå god devis är: Enade vi stå, splittrade vi falla. Finns det inte väldigt starka skäl för vänstern att dela sig är det bättre att hålla ihop. Det märktes tydligt vid kommunalvalet 2006 i Lund. Vänsterpartiets 4 202 röster, tillsammans med dv:s 1 227 röster, hade räckt till sex mandat för vänstern i kommunfullmäktige. Nu blev det bara fyra plus ett. Vänsterpartiet tappade det sista mandatet till sd med några tiotal röster i den västra valkretsen (jag ber naturligtvis Sven Hugo Mattsson om ursäkt, djupt och innerligt, för att jag i en tidigare kommentar råkade skriva östra valkretsen).

Själv är jag övertygad om att orsakerna till bildandet av dv inte alls har med skiljaktighet i kommunalpolitiska frågor att göra. I stället torde det handla om en frustration över vänsterns kräftgång på riksplanet under senare år, i kombination med upprördhet över historiska mer eller mindre allvarliga interna oförrätter och övertramp, av den typ som sker i alla något så när livliga partiorganisationer. Men när liknande eller kanske värre oförrätter de senaste åren offentligt har exponerats i Skåneavdelningarna av t.ex. folkpartiet, miljöpartiet och kristdemokraterna har det inte lett till nya konstiga kommunalpolitiska partibildningar. Vi har inte fått ffp (Folkliga folkpartiet), dkd (Demokratiska kristdemokrater) eller Dubbelmiljöpartisterna. De har i alla fall vett att hålla ihop.

Mats Olsson, vänsterpartiet

Sagan om arbetslinjen

Det var en gång ett litet land långt norrut i världen. I landet fanns en regering som ständigt pratade om sin arbetslinje. Detta trodde nog de flesta betydde att alla skulle arbeta och helst arbeta mycket, men...

I landet fanns det en ung man som fick sitt första heltidsarbete och arbetade på hela dagarna. Som så många unga fick han en ganska så blygsam lön för sitt arbete så efter ett tag skaffade sig den unge mannen ett arbete till för att tjäna lite mer. Extrajobbet var en natt i veckan och gav lite knappt två tusen i extrainkomst och allt var gott och väl.

Men så försvann heltidsjobbet som en hel del jobb ägnar sig åt i dessa dagar. Kvar var bara extrajobbet och extraförtjänsten var nu hela förtjänsten. Den unge mannen fann detta ganska trist och besvärligt att klara sig på. Han fann dock tröst i att det fanns en arbetslöshetskassa som skulle hjälpa honom att överleva tills han fick ett nytt jobb.

Många blanketter blev det och bitvis en ganska besvärlig resa men slutligen så kom den; Utbetalningen. Friden bredde ut sig över landet men så plötsligt, inte alls så utdraget som när den skulle anlända, uteblev Utbetalningen. Men vad nu tänkte den unge mannen och räknade på både fingrar och tår men kunde inte få det till 300 dagar som dom sagt att det skulle gå innan Utbetalningen uteblev. Vad har nu hänt?

Jo se arbetslinjen hade anfallit Utbetalningen. Den unge mannen arbetade ju, visserligen bara tre timmar i veckan men han arbetade dock. Arbetslöshetskassan skickade ut ett påbud att sådant inte går för sig. "Vill du att Utbetningen skall komma åter till dig så måste du sluta arbeta!" Den unge mannen suckade djupt och slutade sitt extraarbete eftersom det fortfarande kändes övermäktigt att klara sig på knappt två tusen i månaden.

Arbetslinjen hade segrat! Fast för några kändes det konstigt att segern bestod i att en ung man arbetade mindre än innan. De tröstade sig dock med att det bara är en saga, eller...

Göran Persson

60 år med de mänskliga rättigheterna

”War on terror katastrofalt för människorätten”

Idag, den 10 december 2008, är det 60 år sedan FNs Allmänna förklaring av de mänskliga rättigheterna undertecknades av ledarna i världens länder.

Efter en period av framgångar under 1990-talet har de mänskliga rättigheterna underminerats, urgröpts och saboterats de senaste tio åren. Antalet brott har stigit.

Den främsta orsaken är USAs war on terror, konstaterar FNs tidigare kommissarie för de mänskliga rättigheterna, Irlands förre premiärminister Mary Robertson.

FNs tidigare generalsekreterare Kofi Annan uttrycker sig mer diplomatiskt men i sak lika kritiskt.

Amnesty International gör samma bedömning i årsrapporten för 2008. Huvudrubriken på sidan med årsrapporten lyder ”Close Guantanamo!”

Rapporten innehåller en rad exempel på USAs brott: dödande av civila, tortyr inklusive waterboarding, olagliga fängslanden, bortföranden, hemliga fångläger i ”villiga stater”, försvinnanden...

Amnesty konstaterar att Bush-regeringen uttryckligen står bakom alla dessa brott. De undergräver tilltron till USAs roll i kampen för demokrati och frihet.

USA legitimerar genom sina brott samma förfärande praxis i en rad andra länder.

Och EU talar med dubbel tunga eller tiger om ogärningarna. Eller medverkar i större eller mindre grad. Även Sverige, både under den förra och den nuvarande regeringen.

Naturligtvis fördömer rapporten också de brott som begås av andra stormakter som Ryssland, Kina, Indien, Pakistan, liksom av länder som Burma, Sudan, Tchad...

Men de brotten begås av andra regimer. Det är lätt att kritisera dem. Därigenom får många av oss en känsla av moralisk överlägsenhet.

Annat är det med brotten i the war on terror. Dem är det vi som begår. De har gjort världen farligare och mer hotfull för människorna.

Både Mary Robinson och Amnesty International menar att det amerikanska folket protesterat mot the war on terror genom presidentvalet. De hoppas på en förändring när Barack Obama tillträder presidentämbetet.

Somalia, tema i vb sedan två år

Beträffande situationen i Somalia är Veckobladets läsare väl informerade eftersom vi följt utvecklingen där under de två åren av etiopisk/amerikansk ockupation. Att vi ägnat landet den uppmärksamheten motiveras av övriga medias nästan totala tystnad, bortsett från de propagandanotiser som då och då införs för att förmå opinionen att acceptera den folkrättsvidriga etiopiska ockupationen.

Dessutom är Sverige det land som hyser flest somaliska flyktingar, fränsett Somalias närområde.

Den etiopiska arméns mord, avrättningar, tortyr och våldtäkter i Somalia och i den egna Ogadenprovinsen är utförligt dokumenterade i Amnestys årsrapport.

Förfärande är också landrapporten om Isayas Afewerkis Eritrea.

Gunnar Stensson

Tung kritik mot skolplanegruppens förslag

Ett förslag till ny skolplan har utarbetats av en politisk styrgrupp. Förslaget sändes nyligen ut på remiss. Svaret från utbildningsförvaltningen är representativt för Lunds skolor. Det har sammanställts av Peter Håkansson som är förvaltningens utvecklingsledare.

Politisk ”vision” och praktisk verklighet

Planen inleds med ett långt avsnitt under rubriken ”I Lunds skolor möts kunskap, idéer och utveckling i praktisk handling. Varje elev är huvudperson.”

Avsnittet rymmer en rad till intet förpliktande påståenden och värderingar. Där står t ex ”Goda språkkunskaper är grundläggande för elevernas lärande och utveckling”. Javisst.

Samtidigt underminerar kommunmajoriteten modersmålsundervisningen och berövar därmed många elever tillgång till ”goda språkkunskaper”. Modersmålsundervisningen förbigås helt i dokumentet.

Inledningsavsnittet är inte någon beskrivning av Lunds skolor. Det måste ses som en vision, påpekar förvaltningen. Visionen är innehållsrik, men saknar en punkt om lärande för hållbar utveckling. Hovsamt föreslås att en sådan punkt ”möjligen bör lyftas in i visionen”.

Planmål utan skolförankring

Planförslagets fyra prioriterade områden är kunskap, öppenhet, deltagande och kompetens. Utbildningsförvaltningen konstaterar att skolan redan har fem fullmäktigemål antagna 2007. Vilka mål gäller? Situationen skapar otydlighet beträffande mål, målstrukturer och målhierarkier. Förvaltningen föreslår att de prioriterade områdena ersätter fullmäktigemålen.

Skolplanen har föreslagit indikatorer för utvärdering av de prioriterade områdena. Utbildningsförvaltningen finner dem för vaga för att betecknas som indikatorer.

Först måste de fyra prioriterade områdena konkretiseras i ”specifika, mätbara, accepterade, relevanta och tidsatta nämndsmål”. Dessa mål måste arbetas fram tillsammans med verksamheterna, dvs skolorna. Utan ”delaktighet och förankring” fungerar inte skolplanen.

Beträffande avsnittet Indikatorer föreslår förvaltningen helt sonika att det stryks ur planen.

Underkänt utvärderingsförslag

Enligt skolplanen ska uppföljning ske ”kontinuerligt” och utvärdering ”ske på lämplig nivå”. Denna skrivning är otydlig. Om den går igenom riskerar innebörden att bli att skolplanen ”följs upp i särskild ordning, vid enstaka tillfällen och av en person skild från verksamheten”.

Ett beslutstödssystem för alla Lunds skolor (Hypegen EOS) har utvecklats i utbildningsförvaltningen och tillämpas sedan flera år i skolorna. Det ger skolorna ett enkelt verktyg för att följa upp resultat i form av betygsstatistik och värderingar.

Den rätta nivån för att följa upp skolplanen är skolornas kvalitetsredovisningar. Därigenom integreras den i verksamheten.

Skolplanegruppen har ignorerat en rapport rörande kvalitetssäkring av enskilda förskolors verksamhet. Den heta debatt om öppethållande och ersättning till privata förskolor som ledde till återremiss vid förra fullmäktige visar hur brännande frågan är.

Gymnasiecheferna nämns inte i skolplaneförslaget trots sin centrala roll i gymnasierna.

Växande klyfta mellan politiker och skola

Skolplaneförslaget utgår inte från verkligheten utan från en diffus ”vision”. De fyra prioriterade områdena är luddiga. Avsnittet om indikatorer måste strykas. Skolplanen saknar ”förankring i verksamheterna”. Förslaget att följa upp den i särskild ordning, vid enstaka tillfällen och av en person skild från verksamheten vidgar klyftan mellan skolpolitiker och skolfolk.

Kritiken ska inte uppfattas som en tjänstemannaprodukt. Den utgör tvärtom en sammanställning av allmänt omfattade åsikter inom skolornas utvecklingsgrupp, skolledarna

och kollegierna..

Remissen behandlas vid utbildningsnämndens sammanträde torsdagen den 11 december, samma kväll som denna artikel publiceras. Det blir spännande att se om nämnden ställer sig bakom den.

Gunnar Stensson

Enade vi stå...

Utrymmet för en nya kommunalpolitisk partibildningar till vänster, någonstans mellan s, v och mp, är i Lund väldigt trångt. Det beror på att de tre partierna ligger nära varandra i en rad frågor. Det gäller stora delar av skolpolitiken, liksom vård och omsorg och kulturpolitik. I miljöfrågor och stadsbyggnadsfrågor har v och mp förvisso skiljt ut sig gentemot alla övriga partier, men s har helt klart närmat sig dessa partiers ståndpunkter i en rad frågor, samtidigt som v, och delvis också mp, blivit mer pragmatiska, blivit mer inriktade på att påverka miljöpolitikens innehåll än att vifta med plakat. I budgetfrågor finns vissa skillnader, där vänsterpartiet brukar ha en tendens att snabbare vilja anpassa kommunalskatten till verksamheten än tvärtom, men redan nu i 2008 års budgetdebatt krävde också s och mp en skattehöjning.

Vad återstår då för ett nytt parti, som dv, att göra? Egentligen ingenting, vilket så tydligt märks i deras praktik. Allt som dv gjort eller sagt under de två år partiet varit aktivt i kommunalpolitiken har varit instämmanden i ståndpunkter som de tre andra partierna redan tagit. Det finns ingen fråga som dv har lyft som man inte skulle kunnat lyfta i minst ett, och oftast i vilket som helst av de tre partierna. Som jag tidigare skrev uppstår det stora problemet när dv ska försöka berätta varför de finns. I flygblad och tidningsuttalanden måste de då ägna sig åt att på tvivelaktiga grunder misstänkliggöra de tre andra partierna. Ibland tar det sig komiska uttryck, som anklagelser för "marxism", men värre när man t.ex. försöker positionera ut miljöpartiet ur det lokala rödgröna regeringsalternativet.

En förvisso sliten men ändå god devis är: Enade vi stå, splittrade vi falla. Finns det inte väldigt starka skäl för vänstern att dela sig är det bättre att hålla ihop. Det märktes tydligt vid kommunalvalet 2006 i Lund. Vänsterpartiets 4 202 röster, tillsammans med dv:s 1 227 röster, hade räckt till sex mandat för vänstern i kommunfullmäktige. Nu blev det bara fyra plus ett. Vänsterpartiet tappade det sista mandatet till sd med några tiotal röster i den västra valkretsen (jag ber naturligtvis Sven Hugo Mattsson om ursäkt, djupt och innerligt, för att jag i en tidigare kommentar råkade skriva östra valkretsen).

Själv är jag övertygad om att orsakerna till bildandet av dv inte alls har med skiljaktighet i kommunalpolitiska frågor att göra. I stället torde det handla om en frustration över vänsterns kräftgång på riksplanet under senare år, i kombination med upprördhet över historiska mer eller mindre allvarliga interna oförrätter och övertramp, av den typ som sker i alla något så när livliga partiorganisationer. Men när liknande eller kanske värre oförrätter de senaste åren offentligt har exponerats i Skåneavdelningarna av t.ex. folkpartiet, miljöpartiet och kristdemokraterna har det inte lett till nya konstiga kommunalpolitiska partibildningar. Vi har inte fått ffp (Folkliga folkpartiet), dkd (Demokratiska kristdemokrater) eller Dubbelmiljöpartisterna. De har i alla fall vett att hålla ihop.

Mats Olsson, vänsterpartiet

Vunnen kulturkamp?

Jag var på disputation i lördags, en typ av evenemang man kan roa sig med i det utanför universitetet så kulturfattiga Lund. Det rörde sig om en avhandling i historia, Johan Östlunds "Nazismens sensmoral" med undertiteln "Svenska erfarenheter i andra världskrigets efterdyning". Den handlar om hur svensk opinion reagerade på segern över nazismen under perioden 1945–1950 och vilka nya vindar som då kom att blåsa. Avhandlingen bemöttes med betydande uppskattning. Själv är jag något mindre entusiastisk, men jag är ju heller inte historiker. Men visst var det roligt att höra historiker diskutera, de har verkligen ordet i sin makt. Särskilt uppskattade jag opponenter, Mattias Tydén.

Tysk "soft power"

Ämnet är i och för sig inte fel, men det rymmer flera aspekter som jag tycker hade varit värda fördjupningar. Den ena handlar om bristen på uppgörelse med den protyska politiken det officiella Sverige förde under huvuddelen av andra världskriget. Det finns sedan länge en debatt om och kritik av Sveriges neutralitetspolitik och de s.k. "eftergifterna" mot Tyskland. Jovisst, det fanns eftergifter, men i betydande utsträckning var det snarare åtgärder betingade av sympatier för Tyskland, framför allt då för dess kamp mot bolsjevismen. Det handlade då inte om några tyska militära hot utan om tysk "soft power", en dominerande självklarhet i stora delar av den svenska statsapparaten. Sverige hjälpte tyskarna med transporter och materiel, spärrade Öresund och delar av Östersjön och hade utmärkta förbindelser med den tyska krigsmakten, med tyskt idrott, kulturliv etc. De militärer som skulle försvara Sverige höll på Tyskland – den svenske överbefälhavaren Olof Thörnell trodde (och hoppades) ännu vid slutet av 1943 att Tyskland skulle vinna kriget.

Om vi betraktar den svenska flottan så hade den i december 1944 fem stycken personer med amirals rang, med chefen för marinen Fabian Tamm i spetsen. Samliga fem var starkt tysksympatiserande och när Tamm skulle ersättas sattes den utpräglat tyskvänlige Helge Strömbäck som ny chef för marinen fram till 1953. Han ersattes sedan av Stig H. son Ericsson som satt i försvarsledningen under kriget med Olof Thörnell och den krigsgalne Axel Rappe. De försökte övertala regeringen om skicka en svensk armékår om 80,000 man till Finland inför upptakten av anfallet mot Sovjetunionen 1941. (Det var efter att ha hört den fördragningen Ernst Wigforss blev vit i ansiktet och frågade hur försvarsledningen skulle se på om Sverige i stället gick ihop med Sovjet mot Tyskland!)

Byken tvättades aldrig

Runt om i Europa skedde under efterkrigsåren uppgörelser och utrensningar i militära kretsar och i statsapparaten i övrigt. I Sverige såg vi knappast något sådant, med Robert Paulsson, svenska ämbetsman som lämnat ut tyska flyktingar, som främsta undantag. Tyskvänliga överstar som Kellgren, Meyrhöffer och Rosenblad bemöttes med mildt ogillande, men inte mer. En rakryggad demokratiskt sinnad marinofficer som Emil Boldt-Christmas frystes ut ur försvarsmakten.

Varför blev det så? Jo, man måste nog främst klandra den socialdemokratiska regeringen efter kriget. Den leddes av Per Albin som inte var så mycket för självkritik. Det var också en regering som var hårt trängd av den borgerliga oppositionen. När Erlander tog över var han osäker och hade kanske egna aktioner med säkerhetspolisen att försvara. Det var säkert inte så lätt att säga sanningar om regeringskamraterna Allan Vougt och Per-Edvin Sköld. Dessutom hade fokus skiftat: nu var det kommunismen man skulle gå åt och då gick väl inte an att kritisera de som entusiastiskt hade slutit upp i den södra grannens kamp mot bolsjevismen. Sverige gjorde aldrig upp med sin tyskvänlighet. Ämnet har behandlats t.ex. av Wilhelm Carlgren, Alf W. Johansson och Anders Isaksson, men nog finns där stoff till en hel avhandling till.

Nya idéer

Östling sysslar sedan med det som med Svante Nordins formulering kallas ”1945 års idéer”, dvs. rationalism, modernism, kulturradikalism, USA-orientering etc. De ersatte snabbt den gamla tyskorienterade konservatismen som statsbärande ideologi. Signifikativt är bytet av tyskan mot engelska som första utländska språk i realskolan. Javisst, det var verkligen ett intressant skifte som inträdde med efterkrigstiden och det är värt att studera. Men var det så tydligt och var den nya hållningen så segerrik?

Man kan ju börja med att se på baltlämningen 1945-46 när 150 baltiska WaffenSS-frivilliga soldater utlämnades till Sovjet i enlighet med de repatrieringsavtal som träfats av segrarmakterna. (Drygt 30,000 civila balter fick stanna.) Mot regeringens beslut i denna fråga väcktes en våldsam opinion från militära, kyrkliga och juridiska kretsar, dvs. från den gamla högeropinionen. Den vann inte då i sakfrågan, men under regeringen Bildt 1994 bad den svenska regeringen om ursäkt och kung Carl Gustaf tog emot en stor grupp som en symbolisk gest. Utrikesminister Margaretha af Ugglas förklarade att utlämningsbeslutet var felaktigt, och att den svenska regeringen beklagade det inträffade. I längden vann alltså högern och det är deras bild av det hela som dominerar offentligheten.

Låt mig ta ett annat exempel. Den svenske marinattachén i Berlin 1940 var Anders Forshell, en sjöofficer som inte bara vara stark tyskvän utan också direkt nazisympatisör. Hos den tyska marinledningen gick han som barn i huset. År 1940 var han starkt medverkande i tillkomsten av den spärr i Öresund som i samarbete mellan Tyskland och Sverige skulle hålla engelska ubåtar utanför Östersjön. Men nu är det 1949 och Anders Forshell har blivit inspektör för minvapnet. I denna egenskap deltar han i förarbetena till Öresundsutredningen som handlar om möjligheterna att stänga Öresund (för ryssarna) vid krigsutbrott. Han föreslår att man tar kontakt med danskarna och västmakterna, de senare med önskemål om modernt minmaterial. Ja, i ett avseende har 1945 års idéer har segrat, nu har Tyskland har bytts mot USA/Storbritannien som lämplig partner.

Femtioalet

Allt det här händer före min egen upplevda tid. Men jag kan berätta när jag gick på läroverken i Helsingborg och Jönköping om hur det var med gymnastiklärarna. Såvitt jag kan minnas var de alla gamla nazister med förflutet i Manhem m.fl. organisationer. De satt kvar i orubbat bo. Och jag minns från Jönköping åtminstone en lärare som oavbrutet hetsade mot ”1945 års idéer”, socialdemokratin m.m. och särskilt den skolreform som då hade föreslagits. Den skola jag gick i präglades vid mitten av 1950-talet inte av rationalism, modernism, kulturradikalism. Men visst, vi var en del gymnasister som läste Tingsten och Hedenius och bedrev motståndskamp.

Min invändning på denna del av Östlings avhandling är alltså att kulturradikalismen förvisso fick överhanden som svensk samhällsideologi, men först efter lång tid och bara partiellt. Och hur är det nu? Är den gamla hållningen verkligen död? Nu är det förvisso inte tysk ”soft power” som gäller utan amerikansk, men nog kan man ana vissa hållningars återkomst. Vill man se på ett dystert scenario så betrakta Danmark där den borgerliga regeringen sedan länge bedriver en kulturkamp. Nej, det är nog så att kampen fortsätter.

Sten Henriksson